

تحلیل تایم از تنش های سیاسی عراق

حیدر العبادی به پایان سلام می کند

سجاد موسوی راضی

هنگامی که حیدر العبادی روز دوشنبه هفته گذشته (۱۹ شهریور ۱۳۹۷) وارد بصره شد، مورد استقبال چندانی قرار نگرفت. روی بترهایی که روی فیس ها و دیوار خانه های بصره نصب شده بود این جمله به چشم می خورد: تو فقط به نفت و مسائل مرزی اهمیت می دهی و اینکه مردم بصره چگونه زندگی می کنند برایت بی اهمیت است. روی یکی دیگر از بنرها نوشته شده بود: مردم بصره حضور عبادی که در حال ترک مقام خود است را محکوم می کنند.

روزهای متممادی تظاهرات ضد دولتی در جنوب عراق و در پر جمعیت ترین شهر این کشور نه تنها موجب کشته شدن ده ها نفر از تظاهر کنندگان شده، بلکه تقریباً سر نوشت حیدر العبادی را مشخص کرد. نخست وزیری که مورد حمایت آمریکاست و از سال ۲۰۱۴ میلادی بر مسند قدرت نشسته است.

انتقاداتها بر سر ناآرامی های بصره همگی حیدر العبادی را نشانه گرفته است به طوری که رهبران سایر احزاب در عراق خواستار استعفای وی شده اند.

در همین حال، عبادی امیدوار بود

که بتواند یک دوره دیگر در صندلی نخست وزیری عراق تکیه بزند، آن هم پس از انتخابات مجلس عراق در ماه می (اردیبهشت خرداد) امسال که در نتیجه آن هیچ یک از احزاب این کشور موفق به کسب اکثریت کرسی ها نشدند. ماه ها مذاکره سیاسی میان گروه ها و احزاب مختلف منجر به رسیدن به این نتیجه شد. در حالی که عبادی در شهر بصره به خاطر بروز ناآرامی ها سایر گروه های سیاسی را سرزنش می کرد، تظاهر کنندگان در خیابان های این شهر راهپیمایی می کردند و با در دست داشتن پرچم های عراق، گل و عکس هایی از جوانان کشته شده به دست می برداختند.

حیدر العبادی هنگامیکه کمی بیشتر از چهار سال پیش به قدرت رسید، عراق را در جنگ با داعش هدایت کرد و شخصاً پیروزی بر این شبه نظامیان را اعلام کرد. اما اکنون در حالی که تقریباً اثری از داعش باقی نمانده است، مردم عراق خواهان اجرای سایر تعهدات رهبر خود هستند و او می خواهند مبارزه با فساد، و تحت کنترل در آوردن گروه های شبه نظامی بسیار زیاد کشور را ساماندهی کند.

نخست وزیر عراق در مصاحبه ای که در ماه ژانویه ۲۰۱۸ با مجله تایم کرده بود، اعلام کرد که بزرگ ترین هدفش پس از مبارزه با داعش این است که قدرت را به مردم باز گرداند. اما مردم به شکل روز افزونی شکیبایی خود را از دست داده اند. امیر الحسین، پذیرشگر بیمارستان در شهر بصره گفت: تنها چیزی که بصره از عبادی گرفت، تعهدات و قول بود. به همین دلیل هم هست که امیدمان را به وی از دست داده ایم.

آخر هفته گذشته نیز مردم به خیابان ها ریختند و با آتش زدن ساختمان های دولتی، بر ضد سیاستمداران عراق شعار دادند. آنها خواستار رفع مشکلات خدمات اولیه در این شهر نفت خیز شدند، بصره با قطع شدید آب و برق روبروست.

حسین گفت: دلیل تظاهرات مردم همین است. نه اینکه بخواهند کمک کنند تا سیاستمداران تقصیر را گردن یکدیگر بینانند، بلکه می خواهند کمک کنند تا سیاستمداران حزب های قدرتمندی در مجلس تشکیل دهند. ایران و آمریکا مدت های زیادی است که برای تاثیر گذاری روی بغداد با یکدیگر در رقابت هستند، گرچه

یک دشمن مشترک نیز به نام داعش دارند. اکنون اما منافع این کشورها در عراق بیش از پیش از هم دور شده است، چراکه دیگر داعش سر کوب شده است و تنش میان تهران و واشنگتن پس از پشت پا زدن آمریکا به برجام افزایش یافته است.

کاخ سفید هفته گذشته به ایران هشدار داد که آمریکا ایران را مسئول هرگونه حمله به تاسیسات این کشور در عراق خواهد دانست. در بیانیه کاخ سفید آمده است: ایران اقدامی برای تشکیل دادن حملات توسط نیروهای تحت حمایتش در عراق انجام نداد. این بیانیه در حالی منتشر شد که در واقع حمله

به کنسولگری ایران آن هم در شهری که اغلب جمعیت آن شیعه نشین هستند، صورت گرفت و نه به تاسیسات آمریکا. در این حمله ساختمان کنسولگری ایران توسط تظاهر کنندگان به آتش کشیده شد. سالهاست که رهبران عراق به شکل موفقیت آمیزی ایدئولوژی تفرقه را برای حمایت از احزاب، برنامه ها و حامیان خارجی خود در پیش گرفته اند. رندا منصور، یکی از محققان موسسه چاتام هوس، اظهار کرد که بسیاری از مردم عراق از سیاست های هویتسی و اینکسه رهبران سرگردان به دنبال حامیان خارجی نظیر آمریکا و ایران می داند، خسته شده اند.

اما تظاهرات اخیر خاستگاهی تفرقه گرایانه همانند حرکت هایی که دهه هاست گریبان عراق را گرفته بود ندارد. جنبش های تفرقه گرایانه موجب ظهور گروه های آشوب طلبی مانند داعش و شبه نظامیان شیعی در این کشور شده است. موضوع تظاهرات اخیر در عراق شرایط زندگی و فساد دولت است که موجب شده است که دسترسی مردم به خدمات اولیه شهری محدود شود.

منصور می گوید: هم اکنون میان مردم و رهبرانشان گسل ایجاد شده است. اکنون عراقی های شیعه در ضد رهبران شیعه و ایران شیعه تظاهرات کرده اند. شیعه بودن به تنهایی کافی نیست وقتی که آب و برق برای زندگی ندارد. حزب دعوه عراق، که عبادی نیز به آن تعلق دارد، رهبری عراق را از زمان نخستین حمله آمریکا به عراق در سال ۲۰۰۳ میلادی به دست گرفته است. بسیاری از عراقی ها از ناتوانی دولت در تامین خدمات اولیه شهری تحت حکومت این حزب خسته شده اند. برخی از رسانه های محلی عراق، دوران طولانی حکومت حزب دعوه بر عراق را شبیه دوران حکومت حزب بعث و صدام حسین دانسته اند. خستگی مردم از دولت در انتخابات مجلس عراق که در ماه می ۲۰۱۸ برگزار شد خود را نشان داد. تعدادی از دهندگان به کمترین سطح خود پس از سرنگونی صدام حسین رسیدند. منصور اظهار کرد که بسیاری از عراقی ها فکر می کنند که رایشان در شرایط کنونی سیاسی کشور تاثیر و ارزش چندانی ندارد.

با وجود کاهش محبوبیت حیدر

اما تظاهرات اخیر خواستگاهی تفرقه گرایانه همانند حرکت هایی که دهه هاست گریبان عراق را گرفته بود ندارد. موضوع تظاهرات اخیر در عراق شرایط زندگی و فساد دولت است که موجب شده است که دسترسی مردم به خدمات اولیه شهری محدود شود

العبادی، به نظر می رسد که وی یک دوره دیگر نیز به عنوان نخست وزیر عراق انتخاب شود که دلیل آن نیز ساختار از هم گسیخته و بالا به پایین سیاسی این کشور بود. احزاب به رهبری هادی العماری و مقتدی صدر در انتخابات کرسی های بیشتری از حزب حیدر العبادی تصاحب کردند. حزب العماری به ایران نزدیکتر است اما حزب مقتدی صدر و شخص وی بر ضد تاثیر آمریکا و ایران در عراق سخنرانی هایی داشت است.

اما تشکیل دولت در دموکراسی شکننده عراق نیاز به ایجاد توازن احزاب، جدایی طلبان و منافع خارجی به شکلی ظریف و با دقت دارد. گرچه ممکن است که عبادی محبوب ترین رهبر این کشور نباشد اما در خارج و داخل کشور بسیار انعطاف پذیر بود. عبادی در سخنان خود در مورد مبارزه با تروریسم خوب عمل کرد و از حضور آمریکایی ها در عراق برای مبارزه با داعش استقبال کرد. وی همچنین از نوری المالکی، نخست وزیر پیشین عراق، تساهل بیشتری بروز داد. مالکی که از سال ۲۰۰۶ به کمک آمریکا و ایران بر سر قدرت بود به خاطر اقدام هایش در مورد کردهای عراق و سنی های این کشور که منجر به حملات گسترده داعش در سال ۲۰۱۴ به عراق شد، مورد انتقادهای شدید قرار گرفت.

با کناره گیری حیدر العبادی از مسند قدرت، آمریکا در بغداد متحاندانش را از دست می دهد و تاثیرش در عراق کمتر می شود. منصور گفت: عراقی ها از اینکه دولتشان به دنبال خشونت کردن متحاندان خارجی است به جای اینکه آب سالم و بهداشتی برای مردم تامین کنند، خسته شده اند.

چریده عالم

سهامیه بندی های عراق تنها ویرانی به بار آورد

محمد الحلبوسی پس از انتخابش به عنوان رئیس پارلمان عراق در گفت و گویی اظهار کرد: احزاب مختلف در پارلمان در حال انجام مذاکرات جدی برای تشکیل یک دولت مورد توافق همه طرف ها هستند و در صورت عدم تحقق این امر فراکسیون اکثریت در اینباره تصمیم خواهد گرفت.

به گزارش ایسنا، به نقل از سایت شبکه سومر به نیوز عراق، محمد الحلبوسی، ۳۷ ساله، رئیس جوان پارلمان جدید عراق از طریق یک رای گیری مخفی و با کسب ۱۶۹ رای از مجموع ۲۹۸ رای نماینده ای که در جلسه روز گذشته پارلمان حضور داشتند به این پست رسید در حالی که حمایت فراکسیون شیعه «البنا» وابسته به نوری المالکی (رهبر ائتلاف دولت قانون) و هادی العماری (رهبر ائتلاف فتح) را با خود همراه داشت و از سوی «محور ملی» وابسته به اهل سنت نامزد شده بود.

منصور البعینی، عضو فراکسیون البنا درباره پیروزی محمد الحلبوسی در تکیه زدن بر کرسی ریاست پارلمان عراق گفت: پیروزی الحلبوسی پیروزی فراکسیون البنا قلمداد می شود چرا که او نامزد این فراکسیون بود و این دلیل صریح بر این است که البنا همان فراکسیون اکثریت پارلمان عراق است.

البعینی افزود: پیروزی محمد الحلبوسی سر آغاز اعلام فراکسیون اکثریت به طور رسمی است که منظر انتخاب رئیس جمهوری عراق است تا نامزد فراکسیون اکثریت را برای تصدی نخست وزیری تعیین کند. گام بعد از انتخاب ریاست پارلمان عراق انتخاب رئیس جمهوری این کشور است.

البعینی ادامه داد: تجربه انتخاب فردی جوان برای پست ریاست پارلمان تجربه منحصربفردی است و امیدواریم در بقیه پست ها نظیر ریاست جمهوری و نخست وزیری نیز خونی جدید به جریان بیفتد و به جوانان فرصت تغییر و سازندگی در مرحله آینده داده شود. ما به منظور تدوین قوانین مهم در پارلمان حامی الحلبوسی خواهیم بود.

الحلبوسی نیز در گفت و گویی با شبکه الحدت اظهار کرد: نقش فراکسیون اکثریت در پارلمان عراق محدود به تعیین نخست وزیر است.

این مقام عراقی در ادامه ابراز امیدواری کرد که انتخاب وی به عنوان رئیس پارلمان گامی در راستای تشکیل دولتی قوی باشد، که بتواند کشور را به سمت جلو پیش ببرد.

الحلبوسی تاکید کرد: ما با هر فردی که بدون سند و دلیل به نهاد قانون گذاری افترا می زنند، برخورد می کنیم. ما همچنین با انتخاب افراد لایق و واجد شرایط با فسادی که تمامی مؤسسات را فرا گرفته مبارزه خواهیم کرد.

وی تصریح کرد: باید زبان سهامیه بندی در کشور بسته شود چرا که این زبان تنها برای عراق خراب و ویرانی به بار آورد.

الحلبوسی در اولین مصاحبه خود با شبکه الحدت العربیه پس از انتخاب شدنش گفت: پارلمان متعلق به تمامی عراقی ها است و من برای پایان دادن به طایفه گرایی و سهامیه بندی و حفظ وحدت عراقی ها تلاش خواهیم کرد.

رئیس جدید پارلمان عراق خاطر نشان کرد: پارلمان و دولت عراق با مشکلات بزرگ امنیتی و اقتصادی روبرو هستند و همچنان گروهک های داعش در عراق حضور دارند. وی تاکید کرد: بصره همواره مظلوم و محروم بوده و هست و این استان ریه عراق است چرا که بیشترین حجم نفت تولیدی کشور را دارد.

الحلبوسی خاطر نشان کرد: پارلمان عراق با دولت آینده در زمینه ارائه خدمات به ساکنان بصره تلاش خواهد کرد چرا که آنها بسیار رنج کشیده اند و ما طرحی برای تعامل با مشکلات بصره داریم.

پارلمان عراق شنبه (۲۴ شهریور ۱۳۹۷) در جلسه ای محمد الحلبوسی را به عنوان رئیس پارلمان و حسن کریم الکعبی را به عنوان معاون اول وی انتخاب کرد.

آلمان که تحت فشار های آمریکا برای افزایش بودجه نظامی خود و قبول مسئولیت بیشتر در سازمان پیمان آتلانتیک شمالی (NATO) است، پس از حملات شیمیایی ماه آوریل سال جاری در سوریه، در حملات هوایی آمریکا، فرانسه و انگلیس به این کشور مشارکت نکرد.

واشنگتن ماه گذشته از برلین خواسته بود تا در صورت تکرار حملات شیمیایی در سوریه، در اقدام نظامی مشترک با فرانسه و انگلیس مشارکت نماید. افشای این درخواست موجهی از نارسایی رادر آلمان بوجود آورد.

آلمان نیز اظهار کرده است که در صورت وقوع حملات شیمیایی، آلمان به سادگی از کنار آن نخواهد گذشت. دولت آلمان اعلام کرده است که در حال گفتگو با آمریکا و سایر متحدان است تا در صورت استفاده از سلاح های شیمیایی در ادلب، آخرین پایگاه مقاومت شورشیان در سوریه، به اقدام احتمالی نظامی متوسل شوند. این خبر موجب دوگانگی در احزاب آلمان شده است به گونه ای که حزب سوشال دموکرات این کشور احتمال هرگونه اقدام این چنینی را نفی می کند مگر آنکه سازمان ملل خواهان آن باشد.

خواهان این اتفاق نیست. وی تاکید کرد که بمباران ادلب غیر قابل قبول خواهد بود. این مقام ترک از جوامع جهانی و رهبران دنیا خواست که حمایت مشخص و بیشتری از ترکیه در این زمینه انجام دهند.

بازدیدار دوغان

مقامهای ترک اظهار کرده اند که سفر روز دوشنبه (۲۶ شهریور ۱۳۹۷) رجب طیب اردوغان، رئیس جمهوری ترکیه، به شهر ساچین در روسیه اهمیت بالایی در روند تحولات سوریه دارد. از ابتدای ماه سپتامبر ۲۰۱۸ تا کنون حداقل ۳۰ شهروند ادلب و حمات زیر حملات هوایی دولت سوریه و جنگنده های روس کشته و ده ها نفر نیز زخمی شده اند.

دمشق به تازگی از برنامه خود برای یک حمله گسترده نظامی به این منطقه پرده برداشته است. کنترل منطقه ادلب مدت زیادی

کالین اظهار کرد که اجماع بر سر این است که بروز بحران انسانی و به راه افتادن موج جدید مهاجرت پناهندگان از جمله عواقب حمله همه جانبه به استان ادلب خواهد بود. وی گفت: دولت ترکیه می خواهد شرایط فعلی ادلب را حفظ کند و با محافظت از شهروندان از بروز یک بحران انسانی جلوگیری کند. سخنگوی دولت ترکیه تاکید کرد: البته موج جدید مهاجرت تنها به ترکیه فشار نخواهد آورد، بلکه این موضوع میتواند زنجیر هسای از بحرانها را از ترکیه تا روسیا پدید آورد. هیچکس

سخنگوی دولت ترکیه اعلام کرد که حملات گسترده به استان ادلب، واقع در شمال غربی سوریه، موجب بروز موج جدیدی از مهاجرتها به سمت اروپا از طریق خاک ترکیه خواهد شد.

ابراهیم کالین، سخنگوی دولت ترکیه، پس ملاقات ابتدایی با نمایندگان فرانسه، آلمان و روسیه در آنکارا جهت آماده سازی نشست چهار جانبه با موضوع سوریه گفت: نقطه نظر همه این است که راه حل سوریه باید سیاسی باشد و نه نظامی.

ترکیه هشدار داد:

موج جدید مهاجران به اروپا از ادلب روانه می شود

آلمان به دنبال سهم خواهی در خاور میانه:

خبر